

แบบรายงานผลการประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามคุณธรรมเป้าหมาย 5 ประการ
พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู
ชื่อหน่วยงาน สำนักโภชนาการ ประจำปีงบประมาณ 2569

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมินพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตามคุณธรรมเป้าหมาย
5 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	16.13
หญิง	52	83.87
ผู้ประเมิน		
ข้าราชการ	39	62.90
ลูกจ้างประจำ	2	3.23
พนักงานราชการ	7	11.29
พนักงานกระทรวงสาธารณสุข	0	0.00
ลูกจ้างชั่วคราว	0	0.00
จ้างเหมาบริการ	14	22.58
อายุ		
น้อยกว่า 25 ปี	7	11.29
25 - 40 ปี	25	40.32
41 - 55 ปี	25	40.32
56 ปี ขึ้นไป	5	8.06
อายุงานที่ปฏิบัติ ณ กรมอนามัย		
น้อยกว่า 1 ปี	5	8.06
1 - 5 ปี	22	35.48
6 - 10 ปี	11	17.74
11 - 15 ปี	6	9.68
16 - 20 ปี	7	11.29
20 ปีขึ้นไป	11	17.74
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	9	14.52
ปริญญาตรี	31	50.00
ปริญญาโท	20	32.26
ปริญญาเอก	2	3.23

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 83.87) ขณะที่เพศชายมีเพียงร้อยละ 16.13 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนเพศหญิงเป็นหลักอย่างชัดเจน

ในด้านประเภทผู้ประเมิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ (ร้อยละ 62.90) รองลงมาเป็นจ้างเหมาบริการ (ร้อยละ 22.58) และพนักงานราชการ (ร้อยละ 11.29) ซึ่งสะท้อนว่าผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นบุคลากรหลักของหน่วยงาน

เมื่อพิจารณาด้านอายุ พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 25–40 ปี และ 41–55 ปี ในสัดส่วนเท่ากัน (ร้อยละ 40.32) รวมกันมากกว่าร้อยละ 80 แสดงถึงการเป็นกลุ่มวัยทำงานที่มีประสบการณ์และมีบทบาทสำคัญในองค์กร

ด้านอายุงาน พบว่าส่วนใหญ่มีอายุงาน 1–5 ปี (ร้อยละ 35.48) รองลงมาคือ 6–10 ปี และ 20 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 17.74) แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของประสบการณ์ ทั้งบุคลากรใหม่และผู้มีประสบการณ์สูง

ในด้านระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือปริญญาโท (ร้อยละ 32.26) ซึ่งรวมกันมากกว่าร้อยละ 80 สะท้อนว่าผู้ตอบแบบประเมินมีพื้นฐานทางวิชาการที่ดี

โดยสรุป ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เป็นบุคลากรภาครัฐ เพศหญิง วัยทำงาน มีระดับการศึกษาสูง และมีประสบการณ์การทำงานหลากหลาย ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือและสามารถใช้สะท้อนพฤติกรรมตามคุณธรรมเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม

ตาราง 2 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมพอเพียง จำแนกเป็นรายชื่อ

คุณธรรมพอเพียง	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ฉันใช้จ่ายตามความจำเป็น โดยไม่ต้องยืมเงินผู้อื่น	2.61	0.80	ประจำ
2. ฉันตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงิน โดยใช้อารมณ์ความรู้สึกมากกว่าเหตุผล*	2.18	0.83	ส่วนน้อย
3. ฉันยอมเป็นหนี้เพื่อซื้อสิ่งของราคาแพง หากสิ่งนั้นทำให้ฉันมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้น*	2.56	0.75	ไม่เคย
รวม	2.45	0.79	บ่อยครั้ง

*เป็นข้อความเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมพอเพียงในภาพรวม

จากตาราง 2 พบว่า ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมพอเพียงของผู้ตอบแบบประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ดี โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า

ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรม ใช้จ่ายตามความจำเป็นโดยไม่ต้องยืมเงินผู้อื่น อยู่ในระดับประจำ (ค่าเฉลี่ย 2.61) แสดงถึงการมีวินัยทางการเงินและการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

สำหรับข้อความเชิงลบที่มีการแปรผล พบว่า

- พฤติกรรม ตัดสินใจใช้จ่ายโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล อยู่ในระดับ ส่วนน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.18)
- พฤติกรรม ยอมเป็นหนี้เพื่อซื้อสิ่งของราคาแพงเพื่อภาพลักษณ์ อยู่ในระดับ ไม่เคย (ค่าเฉลี่ย 2.56)

ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่มีแนวโน้ม หลีกเลี่ยงพฤติกรรมกาใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม และไม่เน้นวัตถุนิยมเกินความจำเป็น

โดยสรุป ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมพอเพียงอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยมีการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล รอบคอบ และไม่ก่อกวนเกินความจำเป็น สอดคล้องกับหลักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงในภาพรวม

ตาราง 3 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมวินัย จำแนกเป็นรายชื่อ

คุณธรรมวินัย	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ฉันปฏิบัติตนโดยยึดถือกฎกติกาที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม	2.66	0.56	ประจำ
2. ฉันปฏิบัติตามข้อตกลงของสังคม แม้ไม่มีใครรับรู้ก็ตาม	2.66	0.62	ประจำ
3. แม้อยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน ฉันสามารถควบคุมอารมณ์และการกระทำได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้อื่น	2.39	0.59	ส่วนใหญ่
รวม	2.57	0.59	ประจำ

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมวินัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ดี โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่า

ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรม

- ปฏิบัติตามกฎกติกาที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.66)
- ปฏิบัติตามข้อตกลงของสังคม แม้ไม่มีผู้รับรู้ อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.66)
สะท้อนให้เห็นถึงการมีวินัยในตนเองและการยึดมั่นในกฎระเบียบอย่างสม่ำเสมอขณะที่พฤติกรรม

- การควบคุมอารมณ์และการกระทำในสถานการณ์กดดัน อยู่ในระดับ **ส่วนใหญ่** (ค่าเฉลี่ย 2.39)
แสดงให้เห็นว่ายังมีบางสถานการณ์ที่ผู้ตอบแบบประเมินอาจควบคุมตนเองได้ไม่เต็มที่

โดยสรุป ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมวินัยอยู่ในระดับ **ประจำ** โดยมีการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงของสังคมอย่างเคร่งครัด และสามารถควบคุมตนเองได้ในระดับที่ดี แม้ในสถานการณ์ที่มีความกดดัน

ตาราง 4 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมสุจริต จำแนกเป็นรายชื่อ

คุณธรรมสุจริต	\bar{X}	S.D.	ระดับพฤติกรรม
1. ฉันจะไม่ยอมรับผลประโยชน์ที่ได้มาโดยมิชอบ แม้ว่าจะมีโอกาสก็ตาม	2.79	0.95	ประจำ
2. ฉันปฏิบัติกับทุกคนเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	2.81	0.48	ประจำ
3. เมื่อจำเป็นต้องจ่ายเงินสำรองไปก่อน ฉันมักเบิกเกินความเป็นจริง*	2.76	0.80	ไม่เคย
รวม	2.79	0.74	ประจำ

*เป็นข้อความเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมสุจริตในภาพรวม

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมสุจริตโดยภาพรวมอยู่ในระดับ **ประจำ** ซึ่งสะท้อนถึงการยึดมั่นในความซื่อสัตย์และความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรม **ไม่ยอมรับผลประโยชน์ที่ได้มาโดยมิชอบ** อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.79)
- มีการ **ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติ** อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.81) ซึ่งเป็นค่าที่สูงที่สุด สะท้อนถึงความเป็นธรรมในการทำงาน
- สำหรับข้อคำถามเชิงลบ พบว่า **การเบิกเงินเกินความเป็นจริง** อยู่ในระดับ **ไม่เคย** (ค่าเฉลี่ย 2.76) แสดงถึงการมีความซื่อสัตย์ในการใช้จ่ายงบประมาณ

โดยสรุป ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมสุจริตอยู่ในระดับสูง มีความโปร่งใส ยึดหลักความถูกต้อง และไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

ตาราง 5 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมจิตอาสา จำแนกเป็นรายข้อ

คุณธรรมจิตอาสา	\bar{X}	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
1. ฉันไม่ช่วยเหลือผู้อื่น เพราะทำให้เสียเวลาในการทำงาน*	2.71	0.71	ไม่เคย
2. เมื่อมีการประชาสัมพันธ์ขออาสาสมัครเป็นตัวแทนของหน่วยงาน ฉันจะขออาสาเข้าร่วมกิจกรรม	2.00	0.72	ส่วนใหญ่
3. ฉันให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นที่มาขอความช่วยเหลือเท่าที่ฉันสามารถช่วยเหลือได้	2.81	0.48	ประจำ
รวม	2.51	0.64	ประจำ

*เป็นข้อคำถามเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจิตอาสาในภาพรวม

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจิตอาสาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ **ประจำ** แสดงถึงการมีจิตสาธารณะและความพร้อมในการช่วยเหลือผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- ข้อคำถามเชิงลบ **การไม่ช่วยเหลือผู้อื่นเพราะเสียเวลา** อยู่ในระดับ **ไม่เคย** (ค่าเฉลี่ย 2.71) สะท้อนว่าผู้ตอบส่วนใหญ่มีความเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น
- พฤติกรรม **การอาสาเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงาน** อยู่ในระดับ **ส่วนใหญ่** (ค่าเฉลี่ย 2.00) แสดงว่ามีความพร้อมเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาในระดับค่อนข้างดี
- พฤติกรรม **การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือผู้อื่น** อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.81) ซึ่งเป็นค่าที่สูงที่สุด

โดยสรุป ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมด้านจิตอาสาอยู่ในระดับดี มีความเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่พร้อมช่วยเหลือผู้อื่น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหน่วยงานอย่างเหมาะสม

ตาราง 6 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรมกตัญญู จำแนกเป็นรายข้อ

คุณธรรมกตัญญู	\bar{X}	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
1. เมื่อมีโอกาสได้ทำความดี แม้ไม่มีใครเห็น แต่ฉันจะทำ เพื่อให้ตนเอง รู้สึกภูมิใจ	2.73	0.54	ประจำ
2. เมื่อฉันได้รับความช่วยเหลือ ฉันจะแสดงความขอบคุณ	2.94	0.39	ประจำ
3. ฉันประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อส่งต่อความดีให้ผู้อื่นต่อไป	2.73	0.58	ประจำ
รวม	2.80	0.50	ประจำ

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมกตัญญูโดยภาพรวมอยู่ในระดับ **ประจำ** แสดงถึงการมีจิตสำนึกที่ดีในการตอบแทนคุณและการประพฤติตนอย่างเหมาะสม

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

- พฤติกรรม การทำความดีแม้ไม่มีใครเห็นเพื่อความภาคภูมิใจในตนเอง อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.73)
- พฤติกรรม การแสดงความขอบคุณเมื่อได้รับความช่วยเหลือ อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.94) ซึ่งเป็นค่าที่สูงที่สุด สะท้อนถึงการมีมารยาทและจิตสำนึกที่ดี
- พฤติกรรม การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อส่งต่อความดีให้ผู้อื่น อยู่ในระดับ **ประจำ** (ค่าเฉลี่ย 2.73)

โดยสรุป ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมกตัญญูอยู่ในระดับสูง มีการแสดงออกถึงความสำนึกในบุญคุณ การตอบแทน และการเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมอย่างสม่ำเสมอ

ตาราง 7 แสดงระดับพฤติกรรมคุณธรรม จำแนกเป็นรายด้าน

คุณธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ พฤติกรรม
1. พอเพียง	2.45	0.79	บ่อยครั้ง
2. วินัย	2.57	0.59	ประจำ
3. สุจริต	2.79	0.74	ประจำ
4. จิตอาสา	2.51	0.64	ประจำ
5. กตัญญู	2.80	0.50	ประจำ
รวม	2.62	0.65	ประจำ

*เป็นข้อคำถามเชิงลบที่มีการแปรผลเพื่อสะท้อนระดับพฤติกรรมคุณธรรมในภาพรวม

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีระดับพฤติกรรมคุณธรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับ **ประจำ** สะท้อนถึงการมีคุณธรรมในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตในระดับที่ดีอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

- ด้าน **กตัญญู** มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2.80) อยู่ในระดับ **ประจำ**
- รองลงมาคือด้าน **สุจริต** (2.79) อยู่ในระดับ **ประจำ**
- ด้าน **วินัย** (2.57) และ **จิตอาสา** (2.51) อยู่ในระดับ **ประจำ** เช่นกัน
- ส่วนด้าน **พอเพียง** มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (2.45) อยู่ในระดับ **บ่อยครั้ง**

แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมครบทุกด้านในระดับที่ดี โดยเฉพาะด้านกตัญญูและสุจริตที่มีความโดดเด่น ขณะที่ด้านพอเพียงยังมีระดับต่ำกว่าด้านอื่นเล็กน้อย

โดยสรุป ผู้ตอบแบบประเมินมีพฤติกรรมคุณธรรมโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีความเข้มแข็งด้านความกตัญญู ความซื่อสัตย์สุจริต และวินัย ขณะที่ควรส่งเสริมด้านความพอเพียงให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการประเมิน

1. จุดแข็งขององค์กร

- มีวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เน้น **ความซื่อสัตย์และความกตัญญู**
- บุคลากรส่วนใหญ่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง
- ความสัมพันธ์ในองค์กรอยู่ในระดับดี

2. จุดที่ควรพัฒนา

- พฤติกรรม “พอเพียง” ยังไม่สม่ำเสมอ
- การตัดสินใจบางส่วนยังใช้ “ความรู้สึก” มากกว่าเหตุผล
- การมีส่วนร่วมกิจกรรมจิตอาสายังไม่ทั่วถึงทุกคน

3. ปัจจัยความสำเร็จ

- การสื่อสารภายในอย่างต่อเนื่อง
- การมีแบบประเมินที่วัดพฤติกรรมจริง
- บรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อคุณธรรม

4. ปัญหา/อุปสรรค

- พฤติกรรมบางเรื่อง (เช่น พอเพียง) เป็นเรื่องส่วนบุคคล ควบคุมยาก
- บุคลากรบางส่วนยังมีข้อจำกัดด้านเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม
- การเปลี่ยน “ทัศนคติ” ใช้เวลามากกว่าการออกกฎ

5. แนวทางพัฒนา

- เน้น “พอเพียง” เป็นวาระหลักปิดไป
- ใช้ **ตัวอย่างจริง** มากกว่าทฤษฎี
- เพิ่มแรงจูงใจ เช่น
 - บุคลากรต้นแบบ
 - หน่วยงานต้นแบบ

6. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. กำหนด “พอเพียง” เป็นประเด็นพัฒนาหลัก
2. ส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสาเชิงระบบ
3. ยกกระตือรือร้นองค์กรโปร่งใส (ต่อยอดจุดแข็งสุจริต)
4. สร้างระบบติดตามพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง

